

Jäsenten valitseminen Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän valtuustoon

KH 21.06.2021 § 245

Valmistelija hallintopäällikkö Outi Kääriäinen:

Kuntalain 58 §:ssä on seuraava säännös kuntayhtymän toimielimistä:

"Kuntayhtymän päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Jäljempänä 61 §:ssä tarkoitettussa yhden toimielimen kuntayhtymässä päätösvalta jakautuu jäsenkunnille ja kuntayhtymän toimielimelle perussopimuksessa sovituin tavoin. Kuntayhtymällä voi olla myös muita perussopimuksessa sovittuja toimielimiä.

Kuntayhtymän muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen toimielinten kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti."

Kuntalain 59 §:n mukaan yhtymävaltuustoon sovelletaan, mitä valtuustosta säädetään. Yhtymävaltuuston jäsenet valitsee kunta perussopimuksessa sovitulla tavalla. Yhtymäkokouksen käyttäessä ylintä päätösvaltaa 60 §:n mukaan kokous on pidettävä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin.

Yhtymäkokouksen julkisuuteen sovelletaan, mitä valtuuston kokouksen julkisuudesta säädetään 101 §:ssä. Yhtymäkokousedustajan esteellisyyteen sovelletaan, mitä valtuutetun esteellisyydestä säädetään 97 §:ssä.

Kuntalain 76 §:n mukaan "vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 58 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimielimen jäseneksi ei 72 § mukaan ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa." Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Kuntayhtymän perussopimuksessa voidaan sopia, että kuntayhtymän muun toimielimen kuin yhtymäkokouksen jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.

Peruskunnan toimielimiä koskevia erityisiä vaalikelpoisuusvaatimuksia ei sovelleta kuntayhtymän toimielimiin, vaan niistä säädetään edellä mainitussa kuntalain 69 §:ssä erikseen.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) 17 §:n mukaan erityishuoltopiirin kuntayhtymän valtuuston kokoukseen valitsevat jäsenkuntien valtuustot jäseniä siten, että kunta, jonka asukasluku viimeksi

toimitetun henkikirjoituksen mukaan on 8 001-25 000 valitsee kolme (3) jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet valtuuston kokoukseen.

Kuntien valtuustot valitsevat jäseniä kuntayhtymän valtuustoon seuraavasti:

Kunnan väestötietolain (507/1993) 18 §:n mukainen valintavuotta edeltävän vuodenvaihteen asukasluku	Jäsenten lukumäärä
enintään 8 000	2
8 001-25 000	3
25 001- 100 000	4
100 001 - 400 000	5
400 001 tai enemmän	6

Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

Jäsenkuntaa edustavien jäsenten äänimäärä valtuustossa määräytyy kunnan väestötietolain 18 §:n mukaisen valintavuotta edeltävän vuoden vaihteen asukasluvun mukaan siten, että kuntaa edustavilla jäsenillä on yksi ääni jokaista alkavaa 1 000 asukasta kohti. Äänimäärä voi kuitenkin olla enintään kolmannes kaikkien jäsenkuntia edustavien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä. Kuntaa edustavien jäsenten äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat: Enontekiö, Inari, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Tornio, Utsjoki ja Ylitornio.

Tasa-arvovaatimukset

"Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, joka kuuluu seuraavasti:

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n1 momentin mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan toimielimiä lukuun ottamatta kuntien valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Kunnan toimielimiä ovat kuntalain 30 §:n mukaan valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja sen jaostot, lautakunnat tai valiokunnat ja niiden jaostot, johtokunnat ja niiden jaostot sekä toimikunnat. Lain mukaan sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske."

Suomen Kuntaliiton yleiskirjeen nro 19/80/2012 mukaan tasa-arvolain muutos tuli voimaan 1.6.2005, ja tuolloin kiintiövaatimus ulotettiin myös "kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimiin". Käytännössä tämä tarkoittaa myös niitä toimielimiä, joihin jokainen kunta valitsee omat jäsenensä, esimerkiksi kuntayhtymän yhtymävaltuustoa. Kiintiövaatimuksen täyttäminen edellyttää ennakolta käytäviä kuntien neuvotteluja.

KAUPUNGINJOHTAJA TIMO NOUSIAINEN:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että se valitsee toimikaudeksi 2021-2025 Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän valtuustoon kolme (3) varsinaista jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

KAUPUNGINHALLITUS:

Hyväksyttiin siirrettäväksi kaupunginvaltuuston päätöksentekoon.

LISÄTIEDOT:

Perusturvajohtaja Leena Karjalainen, 040 554 9270

TÄYTÄNTÖÖNPANO:

Muutoksenhakuna kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen kunnallisvalitus.

Otteet kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen:
Valitut jäsenet ja varajäsenet
Kolpeneen kuntayhtymän kirjaamo

KV 16.08.2021 § 114
686/00.00.01.00/2021

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää:

valita toimikaudeksi 2021-2025 Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän valtuustoon kolme (3) varsinaista jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Päätös

Kaupunginvaltuusto jätti yksimielisesti asian toistaiseksi pöydälle.
